

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: *Fehéri Armand*
Cím: *A kurzus bukása a Városházán*

Forrás: *Pesti Hírlap*

Bp

1923. 8. 19.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

352

1923

Osztályozás

Tárgy

352

Hely

Idő

"1923"

Személy

Helvszám

A kurzus bukása a Városházán.

Bár a törvényhatósági bizottság nyári szünetet tart, még lehet állapítani, hogy a keresztény községi párt egésze alatt bevezetett és kurzusnak nevezett várospolitikai irányzat utolsó hónapjait éli.

A kormány már régóta bizalmatlansággal van azokkal a nem kívánatos támogató törekvésekkel szemben, amelyekkel városházi botrányokkal kapcsolatban Wolff—Sipőczék elárasztják. A mai közgyűlés már megérett a feloszlásra. Hogy ez nem történt meg, kizárólag a kormány kényszerű helyzetéből keletkezett: nem mentette fel a főpolgármester helyettesi megbízás alól dr. Sipőcz Jenő polgármestert, aki iránt gróf Bethlen István miniszterelnök a legnagyobb mértékben bizalmatlan. A polgármesternek a szélső jobboldalról megnyilvánuló törekvésekkel szemben ellenállásra nem képes egyénisége, valamint a jogrendbontó szélső jobboldallal való szövetekezése már régóta megérlelték a miniszterelnökben azt az elhatározást, hogy szakít a városi többség kényelmetlen támogatásával, lármás fajvédelmi politikájával, főleg pedig azzal a törekvéssel, hogy a városi mandátumokat meghosszabbítsák.

De az új községi választások elrendelésével az a veszély fenyegetne, hogy a többséget olyan baloldali elemek, főleg szocialisták nyernék el, akik a kapitalista gazdasági rendszer alapjainak megbontására törekednek. Erre a feltevésre minden ok meg van. Kormánykörök felfogása szerint a keresztényszocialista tábor megerősödése ebből a szempontból nem kisebb veszedelmet jelentene, mert hiszen a keresztényszocialisták is a tömegszervezőkkel folygyújtására törekednek. Hangnemben és haremódban, főképen pedig izgatásban ma a keresztényszocialista tábor olyan eszközöket használ, hogy terrorizmusával és sajtójával maga ellen hangolta az egész polgári társadalmat.

Új községi választások esetén tehát valószínűleg megtörténik, hogy a szociáldemokraták olyan arányban vonulnak be a városházára, amely polgári szempontból kívánatosnak éppen nem mondható. A kormány jól tudja ezt és nehéz kérdés előtt áll: vagy megtűri a jelenlegi állapotot és meghosszabbítja a bizottsági tagok mandátumát vagy szembe néz oly községi választással, amely a legszélső baloldal győzelmét jelentené.

A kormány a Heinrich Ferenc volt kereskedelmi miniszter vezetése alatt álló és főképp a belvárosi választókra támaszkodó pártba helyezi minden reményét, ez azonban nagyon gyöngye reménység. Hogy mégis többségre kerüljön Heinrich Ferenc, eddig a városházán jelen nem levő csoportja, ahhoz nyílt választás kellene. A nyílt választásnak ellentmond a Friedrich-féle fővárosi törvény, amely a titkos választást rendeli el. Viszont a titkos választás esetében ma, amikor a polgárság minden szenvedéséért a polgármestert és a többségi pártot teszi felelőssé, — még pedig teljes joggal — attól lehetne tartani, hogy a legszélsőbb elemek jutnak a városházán többségre. Ily súlyos várospolitikai helyzetben a kormánykörök felfogása szerint egyetlen megoldás volna, a törvényhatósági bizottság feloszlása, amelyre a törvény lehetőséget nyújt, az új választás mellőzésével a törvényhatóság autonómiájának felfüggesztése és királyi biztos kiküldése, aki a törvényhatósági bizottság jogait gyakorolná.

A törvényhatóság autonómiájának felfüggesztése természetesen az önkormányzat súlyos megsértését jelentené. Ezt hirdettük már akkor is, amikor a Fejérváry-uralom alatt Rudnay Béla személyében királyi biztos került a törvényhatóság élére.

A kormány tehát két eshetőség között választ: új kormányképes városi párt létesítése vagy kormánydiktatura királyi biztos személyében. A keresztény többségi pártban már mérlegelik ezt a két eshetőséget és a párt egy része hajlandó az alkotmányos megegyezésre, az új városházi párt megalakítására, amely a mostani többség letörésével megadná a módot a kormánynak új fővárosi politika megteremtésére.

E pillanatban még bizonytalan, hogy a kormány a két lehetőség közül melyiket választja. Ugy tudjuk, hogy a keresztény többségi párt soraiban nagy hajlandóság mutatkozik még a törvényhatósági bizottság nyári szünetének letele előtt ezt a kérdést tisztázni és a kormány óhajához képest a keresztény községi pártot két részre oszlatni. A kormánytámogatók, támaszkodva a demokratákra és a közgyűlésen kívülálló várospolitikai elemekre, készek oly pártot alakítani, amely a törvényhatóság autonómiájának küszöbön álló felfüggesztését feleslegessé tenné.

Mindennek egyik legfőbb feltétele az lenne, hogy a polgári ellenzék, ami alatt különösen a demokratákat értjük, ne a radikális munkáselemekkel, hanem a konszolidációra hajló polgársággal keresse a megegyezést és a valóban türethetetlen kurzusuralom megszüntetését. **Fehéri Armand.**